Publicat pe (https://bnm.md)

14.12.2018

Regulamentul privind controalele pe teren (inspecțiile) la bănci

COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

H O T Ă R Â R E
pentru aprobarea Regulamentului privind controalele pe teren (inspecțiile) la bănci

nr. 282 din 28 noiembrie 2018
(*în vigoare din 13.01.2019*)

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 462-466 din 12.12.2018, art.1774

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr. 1388 din 6 decembrie 2018

În temeiul art. 5 alin. (1) lit. d), art. 11 alin. (1), art. 27 alin.(1) lit. c) și art. 44 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare și art. 106, 138 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind controalele pe teren (inspecții) la bănci, conform anexei.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică controalelor (inspecțiilor) pe teren inițiate după data intrării în vigoare a acestuia.

Președintele
Comitetului executiv

Sergiu CIOCLEA

Anexă

Aprobat
prin Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.282 din 28 noiembrie 2018

REGULAMENT
privind controalele pe teren (inspecțiile) la bănci

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind controalele pe teren (inspecţiile) la bănci (în continuare – ”Regulament”) stabilește norme de organizare și efectuare a controalelor pe teren la sediile băncilor din Republica Moldova, ale sucursalelor și filialelor acestora stabilite în alt stat și ale sucursalelor băncilor din alt stat stabilite în Republica Moldova, de perfectare și examinare a rezultatelor acestor controale.

2. Noţiunile și termenii utilizați în prezentul Regulament au semnificaţia noţiunilor şi termenilor utilizaţi în Legea nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

3. Controalele pe teren (denumirea echivalentă – inspecții) la bănci se efectuează de către Banca Națională a Moldovei (în continuare – „BNM”) în scopul exercitării atribuțiilor sale în conformitate cu prevederile Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legii nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ale prezentului Regulament, altor acte normative ale BNM, precum și ale acordurilor de cooperare încheiate de BNM cu autoritățile de supraveghere din Republica Moldova și din alte state.

4. Controalele pe teren la bănci reprezintă un instrument fundamental și o parte integrantă a supravegherii exercitate de BNM constând în efectuarea unor verificări şi evaluări la sediile băncilor din Republica Moldova, inclusiv ale subdiviziunilor structurale ale acestora (sediul central, subdiviziunile separate (sucursale, reprezentanțe), subdiviziuni structurale interne ale băncii (sucursalei), precum și ale sucursalelor și filialelor băncilor stabilite în alt stat și ale sucursalelor băncilor din alte state stabilite în Republica Moldova (în continuare denumite generic ”bancă”) și permite BNM să obțină o cunoaștere mai aprofundată a situației băncii prin obținerea de informații suplimentare despre activitatea băncii, prin interacțiunea cu organele ei de conducere (membrii organului executiv și consiliului băncii) și persoanele care dețin funcții-cheie responsabile de gestionarea domeniilor de afaceri sau a riscurilor băncii, precum și cu alți angajați din cadrul băncii.

5. Controalele pe teren la bănci se efectuează în scop de verificare și evaluare la fața locului a respectării cerințelor prevăzute de legile indicate la pct. 3 și actele normative ale BNM, a situației financiare a băncii sau a unor domenii de activitate ale acesteia, a nivelului, naturii și caracteristicilor riscurilor la care este sau poate fi expusă banca ori la care aceasta expune sistemul financiar, a adecvării capitalului și a calității activelor băncii, a calității cadrului de administrare a activității băncii, inclusiv a guvernanței corporative, a sistemelor de control și procesului de gestionare a riscurilor având în vedere natura, extinderea și complexitatea activităților desfășurate și riscurile respective, verificarea și evaluarea calității rapoartelor prudențiale prezentate BNM, precum și identificarea acțiunilor și altor fapte (evenimente) care pot periclita interesele deponenților și stabilitatea și viabilitatea sistemului bancar.

6. Controlul pe teren la bancă are la bază următoarele principii: 1) se bazează pe evaluarea riscurilor cu aplicarea unor concepte și tehnici de control adecvate, acordând prioritate unui risc mai ridicat sau unui nivel mai scăzut de control în domeniul supus controlului; 2) se efectuează proporțional cu mărimea, activitățile și profilul de risc al băncii; 3) cuprinde evaluări bazate pe judecăți de valoare (raționamente) privitor la profilul de risc al băncii și controlul riscurilor; 4) analizează în perspectivă indicatorii actuali sau istorici ai activității băncii pentru a prevedea impacturi negative viitoare; 5) este orientat spre acțiunile și/sau măsurile corective care trebuie întreprinse de către bancă.

7. Prezentul regulament nu se aplică controalelor pe teren la birourile de schimb valutar ale băncilor, care se reglementează de acte normative distincte ale BNM, precum și la băncile în proces de lichidare.

Capitolul II
TIPURILE ȘI FRECVENȚA
CONTROALELOR PE TEREN (INSPECŢIILOR)

8. Controlul pe teren (inspecția) la bancă poate fi:
1) în funcție de domeniul de aplicare:
a) control complex – control care cuprinde un spectru de riscuri sau domenii (direcții) de activitate ale băncii, pentru o anumită perioadă a activității băncii, oferind o imagine generală a băncii la un moment dat;
b) control tematic – control care cuprinde anumite domenii (direcții) ale activității băncii, anumite riscuri sau anumită problemă sau în anumite subdiviziuni structurale (sucursale, reprezentanțe, agenții) ale băncii, pentru anumită perioadă a activității băncii;
2) în funcție de planificare:
a) control planificat – control efectuat în baza unui plan anual aprobat de BNM;
b) control inopinat (neplanificat) – control care nu este prevăzut de planul anual al BNM de efectuare a controalelor și care se inițiază ca reacție la un eveniment sau incident ce poate avea un impact semnificativ asupra profilului de risc al băncii și prin care se justifică o acțiune de supraveghere imediată, cum ar fi, dar fără a se limita la următoarele circumstanțe: în cazul obținerii informației care indică asupra comiterii de încălcări ale legilor şi actelor normative ale BNM, tăinuirea de informații despre operațiunile efectuate de bancă și/sau situația financiară reală, alte acțiuni analogice ilegale în bancă, etc.

9. Controlul tematic sau inopinat poate avea drept obiect verificarea, evaluarea îndeplinirii măsurilor de supraveghere, masurilor sancționatoare și sancțiunilor impuse de către BNM urmare a constatării încălcărilor actelor normative și a altor deficiențe în activitatea băncii, pentru a evalua progresul înregistrat privind punerea în aplicare a măsurilor respective.

10. Planul de efectuare a controalelor pe teren la bănci se întocmește luând în considerare perioada care s-a scurs de la data controlului complex / tematic precedent, încălcările și alte deficiențe identificate în activitatea băncii și alte informații obținute de BNM în exercitarea atribuției de supraveghere.

11. La stabilirea frecvenței controalelor pe teren la bănci se ține cont inclusiv de următorii factori: situația financiară a băncii, structura și calitatea activelor și obligațiilor băncii, schimbări semnificative în bilanțul băncii, diversitatea, nivelul și profilul riscurilor la care se expune sau se poate expune banca, inclusiv celor aferente domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, adecvarea capitalului băncii, evaluate în baza rapoartelor prezentate BNM, veridicitatea evidențelor, înregistrărilor și a rapoartelor prezentate, schimbări esențiale în structura acționariatului, în structura și componența organelor de conducere și structura organizațională a băncii, angajarea băncii în activități sau operațiuni noi, mărimea, importanța sistemică, extinderea și complexitatea băncii și a activităților desfășurate, rezultatele simulărilor de criză în privința băncii, rezultatele controalelor precedente la bancă, precum și măsurile aplicate pe baza lor.

12. Temei pentru excluderea băncii din planul de efectuare a controalelor constituie retragerea licenței băncii.

13. Controlul complex pe teren se efectuează, de regulă, pentru perioada activității băncii de la ultima dată cuprinsă de controlul precedent complex până la ultima dată a lunii precedente datei dispunerii controlului.

Capitolul III
ORGANIZAREA ȘI EFECTUAREA
CONTROALELOR PE TEREN (INSPECȚIILOR)

14. Efectuarea controlului pe teren se pune în sarcina salariaților BNM, cu antrenarea, în caz de necesitate, a altor experți și specialiști calificați care nu sunt salariați ai BNM (în continuare - ”inspectori”, iar împreună denumiți ”echipa de control”). Comitetul executiv al BNM poate decide numirea sau antrenarea în efectuarea

controlului pe teren la bancă a unei societăți de audit.

15. Organizarea, efectuarea controlului pe teren la bancă și perfectarea rezultatelor lui poate fi efectuată de către subdiviziunea BNM având ca atribuție de bază supravegherea bancară și/ sau de către alte subdiviziuni ale BNM.

16. Efectuarea controlului pe teren la bănci se dispune de către guvernatorul sau prim-viceguvernatorul sau unul din viceguvernatorii BNM (în continuare „persoana cu funcție de conducere a BNM"), prin emiterea unei decizii scrise a BNM. Decizia privind efectuarea controlului pe teren va conține date privind scopul, perioada activității supusă controlului, componența echipei de control, şeful echipei de control și alte date prevăzute la art. 751 alin. (3) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei.

17. Decizia privind efectuarea controlului pe teren se emite în două exemplare. Un exemplar al deciziei rămâne la BNM, iar al doilea se eliberează șefului echipei de control pentru a fi transmis conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) al băncii supuse controlului ori se expediază, cu aviz recomandat, la sediul băncii în cauză.

18. În caz de necesitate, inclusiv de schimbare a componenței echipei de control, de prelungire a termenului controlului, se perfectează (în două exemplare) supliment la decizia privind efectuarea controlului pe teren, care devine parte integrantă a deciziei date și se comunică fără întârziere băncii supuse controlului în modul stabilit la pct. 17.

19. Inspecția sucursalelor şi filialelor băncilor din Republica Moldova stabilite în alt stat și a sucursalelor băncilor din alt stat stabilite în Republica Moldova poate fi efectuată împreună cu angajații autorității de supraveghere străină în cazuri specifice și în conformitate cu prevederile legilor menționate în prezentul regulament și/sau acordurilor de cooperare încheiate între BNM și autoritatea de supraveghere străină.

20. În cazul efectuării unui control planificat, persoana cu funcție de conducere a BNM va notifica banca despre controlul ce urmează printr-o scrisoarea adresată conducătorului organului executiv al băncii cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de începerea controlului. Scrisoarea de notificare va conține cerința, termenele şi alte condiţii de pregătire din timp a informațiilor și documentelor care trebuie prezentate de către bancă echipei de control și cerința de realizare a altor măsuri necesare în scopul asigurării efectuării controlului (de exemplu, pregătirea încăperii de serviciu pentru echipa de control, a mijloacelor tehnice necesare). Decizia privind efectuarea controlului poate fi prezentată băncii concomitent cu scrisoarea de solicitare a informației.

21. În cazul inspecţiei la sucursala unei bănci străine, persoana cu funcție de conducere a BNM va notifica în scris autoritatea de supraveghere străină și/sau Colegiul autorităților de supraveghere (în cazul în care este instituit) despre inspecția viitoare a sucursalei băncii străine în conformitate cu prevederile acordului de cooperare încheiat între autoritatea de supraveghere străină și BNM.

22. În cazul controlului inopinat, când este necesar să se reacționeze prompt și/sau întru prevenirea unor posibile acțiuni defectuoase ale băncii, controlul pe teren poate fi efectuat fără notificarea băncii în prealabil.

23. Controlul pe teren urmează să înceapă la data indicată în decizia BNM privind efectuarea controlului.

24. În termen de 5 zile lucrătoare de la data începerii controlului, la sediul central al băncii, iar în cazul efectuării controlului la sucursala sau altă subdiviziune structurală a băncii – la sediul acesteia, se organizează o întrevedere între echipa de control și membrii organului executiv al băncii sau conducătorul subdiviziunii structurale a băncii supuse controlului, iar la necesitate pot fi invitate și alte persoane din cadrul băncii. La această întrevedere, șeful echipei de control prezintă echipa de control, obiectivele, domeniile, direcțiile, termenul preconizat al controlului, perioada activității supusă controlului și se soluționează problemele organizatorice ale controlului. Organul executiv al băncii trebuie să familiarizeze echipa de inspectori cu cele mai importante evenimente ale activității băncii care au avut loc în perioada de la ultimul control la bancă, cum ar fi, introducerea de noi produse și servicii financiare, crearea de noi sucursale, schimbări în structura organizatorică, modelul de afaceri, strategia băncii, politică de guvernanță internă, politica contabilă, procesele principale etc. în domeniile și direcțiile vizate de control.

25. În cursul controlului pe teren, membrii organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie și personalul băncii sunt obligați să conlucreze cu echipa de control, inclusiv:
a) înainte de începerea controlului, asigură întrevederea echipei de control cu conducătorul organului executiv al băncii, contabilul-șef al băncii, conducătorii subdiviziunilor structurale ale băncii sau persoanele care le înlocuiesc;
b) determină persoanele de contact responsabile din partea băncii sau subdiviziunii structurale pentru organizarea interacțiunii echipei de control în fiecare din domeniile și direcțiile controlului, pentru a asigura că cererile inspectorilor sunt tratate corect și în timp util;
c) asigură accesul inspectorilor în incinta și încăperile de serviciu ale băncii sau subdiviziunilor ei structurale în timpul de muncă;
d) pun la dispoziția echipei de control un birou securizat separat de locurile de muncă ale personalului băncii și persoanelor terțe și echipat cu o rețea de acces la internet și telefonie;
e) furnizează inspectorilor informațiile și documentele solicitate, după caz, în format electronic, pe suport de hârtie, fac copii de pe documente sau acordă inspectorilor posibilitatea de a face de sine stătător aceste copii, confirmă prin semnătură corespunderea copiei cu originalul;
f) oferă inspectorilor posibilitatea de a utiliza datele din sistemele informatice ale băncii, oferindu-le acces de vizualizare pentru toate sistemele informatice, bazele de date, instrumentele IT, fișierele electronice și datele, utilizate de către bancă, pentru perioada activității supusă controlului;
g) răspund la cererile de informații și interviuri ale echipei de control în timp util și cooperează cu bună-credință, rapiditate și competență, asigură o atitudine profesională și politicoasă față de echipa de control. La stabilirea termenului de prezentare a informațiilor, inspectorii vor ține cont de gradul de complexitate a datelor solicitate și volumul de lucru pe care îl implică prezentarea acestora.

26. Inspectorii BNM în cadrul controlului la bancă au dreptul:
a) să aibă acces fizic neîngrădit în incinta și la încăperile băncii supuse controlului, iar cu însoțirea angajaților băncii, și la cele destinate pentru colectarea, procesarea, transmiterea, păstrarea informației, precum și la cele destinate pentru operațiuni cu mijloace bănești în numerar și alte valori;
b) să solicite și să obțină toate informațiile și documentele necesare realizării scopului controlului (în format electronic, pe suport de hârtie, originale sau copii certificate, extrase din ele), inclusiv actele de constituire, regulamentele, politicile și alte acte interne, rapoartele şi dările de seamă, actele interne întocmite ca rezultat al operaţiunilor efectuate, actele de evidenţă contabilă, actele de afaceri cu caracter extern şi intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii, direcți și indirecți, inclusiv beneficiarii efectivi, clienții, contragenții băncii, actele și materialele privind controalele efectuate de către BNM sau alte autorități și organe competente;
c) să solicite și să obțină explicații verbale și/sau scrise de la membrii organelor de conducere, persoanele care dețin funcții-cheie și alt personal al băncii, indiferent de vechimea de muncă a acestora, în scopul colectării informațiilor necesare controlului;
d) să solicite prezentarea copiilor certificate de pe documente și informații sau asigurarea inspectorilor cu posibilitatea de a face de sine stătător aceste copii, pe cheltuiala băncii, și să le scoată din încăperea băncii, inclusiv pentru anexarea la materialele controlului, în format electronic și/sau pe suport de hârtie.
e) să utilizeze mijloacele tehnice ce aparțin BNM sau acordate de bancă, inclusiv calculatoare, alte dispozitive, purtători electronici de informație, tehnica de multiplicare, scanere, telefoane, să introducă în încăperile băncii și să scoată din ele mijloacele tehnice ce aparțin BNM;
f) să aibă acces, să facă cunoștință cu resursele sistemelor informatice, bazele electronice de date și mijloacele tehnice utilizate de bancă și să solicite demonstrarea, explicarea modului de funcționare a acestor sisteme, baze şi mijloace;
g) să contacteze auditorii externi ai băncii, să intervieveze orice altă persoană cu consimțământul acesteia, în scopul colectării de informații referitoare la obiectul unei cercetări, pentru a obține informațiile, documentele și/sau referințele relevante în scopul stabilirii faptelor (evenimentelor) și circumstanțelor necesare în legătură cu controlul, inclusiv în scopul confirmării datelor conținute în documentele și informațiile obținute de la bancă;
h) să solicite de la bancă și personalul ei îndeplinirea altor acțiuni în scopul acordării suportului la efectuarea controlului la bancă.

27. Personalul băncii și persoanele terțe nu au dreptul să efectueze controlul personal al inspectorilor, al

mijloacelor tehnice, inclusiv telefoanelor, purtătorilor electronici de informație, aflate în posesia lor, să ridice aceste mijloace sau să împiedice inspectorii în posibilitatea de a utiliza aceste mijloace la efectuarea controlului, să impună inspectorii să dea explicații verbale sau scrise, să înainteze alte cerințe neprevăzute de prezentul Regulament.

28. Membrii organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie și alt personal al băncii supuse controlului nu au dreptul de a refuza inspectorilor prezentarea informației și documentelor din motivul necesității păstrării secretului bancar, comercial sau a altui secret protejat de lege.

29. Documentele și materialele solicitate de inspectori se prezintă în încăperile băncii (locurile de lucru) alocate inspectorilor în modul și termene stabilite de șeful echipei de control. La sfârșitul lucrului inspectorilor, aceste documente și materiale rămân în încăperea alocată inspectorilor, iar în caz de necesitate, cu acordul șefului echipei de inspectori toate sau o parte din documentele și materialele se transmit, zilnic sau cu o altă periodicitate, la locurile de păstrare permanentă. La încheierea lucrului inspectorilor, încăperea alocată inspectorilor urmează a se încuia și, la cererea șefului echipei de control, este sigilată și predată în paza băncii.

30. În timpul absenței inspectorilor în încăperea alocată, conducătorul organului executiv al băncii (persoana care îl înlocuiește) sau conducătorul subdiviziunii structurale (sucursală, agenție, reprezentanță) supuse controlului este responsabil pentru asigurarea integrității documentelor și informațiilor prezentate inspectorilor de către bancă.

31. Inspectorii au obligația să asigure restituirea documentelor (originalelor), obținute de la bancă.

32. Organul executiv al băncii este responsabil pentru neîndeplinirea în termen sau îndeplinirea necorespunzătoare a cerințelor legale înaintate de echipa de control în cadrul controlului.

33. Pe durata inspecției pot fi organizate întrevederi intermediare și interviuri pe chestiuni legate de control între echipa de control și membrii organelor de conducere ale băncii, persoanele care dețin funcții-cheie și/ sau angajații responsabili ai subdiviziunilor structurale ale băncii. Pe durata inspecției, membrii echipei de control pot participa la ședințele organelor de conducere ale băncii, cu notificarea băncii în prealabil.

34. În caz de împiedicare a efectuării controlului din partea membrilor organelor de conducere ale băncii, persoanelor care dețin funcții-cheie şi a altui personal al băncii supuse controlului sau a persoanelor terțe, șeful echipei de control întocmește (în două exemplare) un act privind împiedicarea efectuării controlului semnat de către acesta și de cel puțin un inspector.

35. Actul privind împiedicarea efectuării controlului va conține informații privind: data întocmirii; denumirea și sediul băncii (după caz, a subdiviziunii structurale a băncii) supuse controlului; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului băncii supuse controlului care a primit exemplarul actului, precum și alte informații, după caz. În act se va descrie obiectiv, clar și exact acțiunile/ inacțiunile băncii ce au dus la împiedicarea efectuării controlului.

36. În calitate de fapte de împiedicare a efectuării controlului la bancă pot fi recunoscute inclusiv: refuzul conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) sau persoanei responsabile pentru lucrul cu corespondența băncii de la recepționarea şi/sau refuz de la confirmarea faptului recepționării, după prezentare, a deciziei (suplimentului la aceasta) privind efectuarea controlului; refuzul de la îndeplinirea, neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere de către bancă a obligațiilor de a contribui la efectuarea controlului şi a altor acțiuni în vederea exercitării drepturilor inspectorilor, prevăzute la pct. 26.

37. Un exemplar al actului privind împiedicarea efectuării controlului la bancă poate fi transmis personal de către şeful echipei de control în termen de o zi lucrătoare din data întocmirii sau prin poștă. În cazul transmiterii personal, se va solicita confirmarea recepționării prin aplicarea semnăturii conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuiește) al băncii, sau persoanei din cadrul băncii responsabile de corespondența băncii, cu indicarea numelui, prenumelui şi funcţiei, a datei şi orei recepţionării.

38. Dacă conducătorul organului executiv (persoana care îl înlocuieşte) al băncii sau persoana responsabilă

pentru lucru cu corespondenţa băncii a refuzat recepţionarea actului privind împiedicarea efectuării controlului sau confirmarea recepționării prin aplicarea semnăturii, şeful echipei de control face menţiunea corespunzătoare pe act, cu indicarea numelui, prenumelui, funcţiei conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuieşte) al băncii sau a persoanei responsabile menţionate, a datei și orei refuzului.

39. Un exemplar al actului privind împiedicarea efectuării controlului la bancă se transmite de către șeful echipe de control persoanei cu funcție de conducere a BNM care a dispus efectuarea controlului la bancă.

40. În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea actului privind împiedicarea efectuării controlului la bancă, persoana care a emis decizia BNM privind efectuarea controlului poate să decidă privind continuarea controlului, amânarea controlului (din motivul imposibilităţii sau inoportunităţii începerii), privind suspendarea sau încetarea controlului, privind aplicarea faţă de bancă, organele de conducere, persoanele care deţin funcţii-cheie în bancă a măsurilor în conformitate cu prevederile legislației ori privind înaintarea propunerilor de aplicare a măsurilor de către organul competent al BNM şi/sau privind sesizarea organelor de drept competente pentru examinarea existenţei componentei de infracţiune sau contravenție.

41. Echipa de control poate să reia efectuarea controlului pe teren conform dispoziţiilor persoanei cu funcție de conducere a BNM care a dispus efectuarea controlului.

42. La sfârşitul controlului pe teren, echipa de control poate să discute cu membrii organului executiv al băncii supuse controlului despre principalele încălcări ale actelor normative și deficiențe ale activității băncii identificate în cursul controlului.

43. Controlul pe teren se efectuează în termenul indicat în decizia BNM privind dispunerea efectuării controlului, dar nu mai mult de 35 de zile lucrătoare. În dependență de complexitatea controlului sau din alte motive obiective, acest termen poate fi prelungit de către persoana cu funcție de conducere a BNM care a dispus efectuarea controlului, despre care va fi informată în scris banca. Durata controlului pe teren, cu termenul prelungit, nu va depăși 65 de zile lucrătoare.

44. În termenul efectuării controlului nu se include perioada pentru care acesta poate fi amânat sau suspendat.

Capitolul IV
ÎNTOCMIREA ACTULUI (RAPORTULUI) PRIVIND REZULTATELE CONTROLULUI PE TEREN (INSPECȚIEI)

45. Rezultatele controlului pe teren la bancă se reflectă într-un act (raport) al BNM, întocmit de către echipa de control a BNM.

46. Raportul BNM privind rezultatele controlului pe teren la bancă trebuie să conțină: numărul şi data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea şi sediul băncii (după caz, a subdiviziunii structurale a băncii) supuse controlului; perioada (data) activității supusă controlului; perioada efectuării controlului (în cazul întreruperilor (amânării, suspendării) – perioada lor); informaţia privind rezultatele controlului, inclusiv încălcările şi alte deficienţe constatate şi caracterul lor; numele, prenumele, funcţia conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului băncii supuse controlului care a primit raportul, data primirii şi semnătura acestuia sau refuzul de a semna raportul; numele, prenumele şi semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul; data şi locul întocmirii raportului.

47. La rezultatele controlului pe teren la bancă, reflectate în raportul corespunzător, se atribuie informația necesară pentru realizarea de către BNM a atribuțiilor de supraveghere a băncilor, , care constituie baza pentru evaluarea situației financiare a băncii sau a unor domenii (direcții) de activitate ale băncii, precum și altă informație, evaluările, raționamentele şi concluziile despre faptele, evenimentele și circumstanțele activității băncii, precum și riscurile, care pot avea impact negativ asupra situației financiare în ansamblu, a capitalului și fondurilor proprii ale băncii, asupra respectării altor norme prudențiale privind activitatea băncii sau care pot determina apariția temeiurilor pentru aplicarea față de bancă, organele ei de conducere

sau alte persoane care dețin funcții-cheie în cadrul băncii a măsurilor și sancțiunilor prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, Legii nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, alte legi și actele normative ale BNM, inclusiv:
a) faptele ce constituie încălcări, inclusiv nerespectarea legilor și actelor normative emise în aplicarea lor, a măsurilor dispuse de BNM, sau alte fapte sancționabile potrivit legii;
b) indicii sau faptele de nerespectare a cerințelor legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
c) evenimentele și circumstanțele privind activitatea băncii, acțiunea/inacțiunea organelor de conducere, a persoanelor care dețin funcții-cheie în bancă și a altor persoane, care nu sunt încălcări ale legilor și actelor normative ale BNM, dar care au sau pot avea impact asupra situației financiare, riscurilor asumate de bancă, inclusiv asupra securității informației, sau care creează premise pentru apariția încălcărilor, riscurilor suplimentare în activitatea băncii.

48. Rezultatele controlului pe teren la bancă se expun în raport în baza analizei datelor primite de la bancă și verificate selectiv în baza abordării de supraveghere bazată pe risc, precum și a faptelor ce decurg din documentele și informațiile obținute de la bancă și din alte surse. Expunerea informației în raportul privind rezultatele controlului pe teren trebuie să respecte următoarele principii: obiectivitate, exactitate, claritate și coerență. În raportul privind rezultatele controlului pe teren pot fi incluse date sumare și agregate. La acesta pot fi anexate copii și extrase din diverse documente, informații din sisteme informatice, precum și tabele, grafice, calcule.

49. Raportul preliminar privind rezultatele controlului pe teren se întocmește în termen de 30 de zile lucrătoare de la încheierea controlului. La necesitate, această perioadă poate fi prelungită, de către membrul comitetului executiv al BNM care a dispus efectuarea controlului, despre care va fi informată în scris banca, din motive de complexitate a controlului, de întârziere a băncii să prezinte datele şi documentele solicitate de echipa de control sau din alte motive obiective. În toate cazurile, perioada totală a întocmirii raportului respectiv nu trebuie să depășească 40 de zile lucrătoare de la încheierea controlului (conform datei indicate în decizia privind dispunerea efectuării controlului).

50. Raportul preliminar privind rezultatele controlului pe teren se întocmește în două exemplare, din care unul este pentru BNM și unul – pentru banca supusă controlului.

51. Un exemplar al raportului preliminar privind rezultatele controlului pe teren, cu scrisoarea de însoțire a BNM, se expediază, prin poștă cu aviz recomandat, la sediul băncii supuse controlului sau se înmânează conducătorului organului executiv (persoanei care îl înlocuieşte) sau altui reprezentant al băncii, care este membru al organului executiv, pentru luarea de cunoştinţă, cu confirmarea recepționării prin aplicarea semnăturii.

52. După primirea raportului preliminar privind rezultatele controlului pe teren de către bancă sau nemijlocit de conducătorul organului executiv (persoana care îl înlocuieşte) sau de un alt reprezentant al băncii, acesta se semnează de către persoana respectivă și se înregistrează în bancă conform normelor privind lucrările de secretariat ca document de intrare.

53. În cazul dezacordului pe marginea raportului preliminar privind rezultatele controlului, banca are dreptul să prezinte în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmânării/primirii raportului, explicațiile, obiecțiile și argumentele sale, cu anexarea, după caz, a documentelor de rigoare.

54. Prin derogare de la prevederile pct. 51 și 53 în cazul în care se consideră necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii semnificative în sistemul financiar, BNM poate să nu aducă, în prealabil, la cunoștința băncii supuse controlului informația privind încălcările constatate urmare a controlului şi fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului.

55. În scopul prezentării şi discutării rezultatelor controlului pe teren, examinării obiecțiilor şi explicațiilor prezentate de bancă pe marginea raportului preliminar privind rezultatele controlului, la solicitarea băncii, șeful echipei de control poate organiza, la sediul BNM întrevederi între membrii echipei de control,

persoanele cu funcții de conducere a BNM şi unul sau mai mulţi membri ai organului executiv şi/sau alte persoane responsabile ale băncii.

56. BNM asigură întocmirea şi expedierea (înmânarea) băncii supuse controlului a unui exemplar al raportului (final) privind rezultatele controlului pe teren în termen de 60 de zile lucrătoare de la încheierea controlului. La necesitate și în temeiul deciziei membrului comitetului executiv al BNM care a dispus efectuarea controlului, acest termen poate fi prelungit odată sau de mai multe ori din motive de complexitate a controlului, de întârziere a băncii supuse controlului să prezinte datele şi documentele solicitate de BNM sau din alte motive obiective, despre care banca va fi informată în scris, însă care nu va depăși 90 de zile lucrătoare de la încheierea controlului.

57. La necesitate, în temeiul hotărârii Comitetului executiv al BNM, termenele stabilite în pct. 43, 49 și 56, pot fi prelungite pe o perioada care nu va depăși 45 zile lucrătoare. Hotărârea respectivă va conține motivul prelungirii.

58. Prevederile pct. 46 - 48, 50 - 52 se aplică corespunzător și în cazul raportului (final) privind rezultatele controlului pe teren.

59. Data întocmirii raportului (preliminar/final) privind rezultatele controlului pe teren se consideră data primirii acestuia de către banca supusă controlului (sau a înmânării acestuia băncii).

60. În termen de 15 de zile lucrătoare de la primirea raportului (final) privind rezultatele controlului pe teren membrii organelor de conducere ale băncii trebuie să ia cunoştinţă cu acesta şi să transmită BNM un formular conţinând semnăturile ce confirmă acest fapt. În cazul în care din motive întemeiate (absenţă de la serviciu pe motiv de deplasare, concediul de boală, de odihnă etc.) membrii organelor de conducere ale băncii nu pot lua cunoştinţă cu raportul în termenul indicat, formularul cu semnături, după notificarea prealabilă a BNM, poate fi prezentat BNM mai târziu.

Capitolul V
EXAMINAREA REZULTATELOR CONTROLULUI PE TEREN (INSPECŢIILOR)

61. Rezultatele controlului pe teren la bancă, propunerile privind înaintarea unor recomandări, aplicarea măsurilor de supraveghere, măsurilor sancţionatorii sau a sancţiunilor faţă de bancă, organele ei de conducere şi persoanele care deţin funcţii-cheie în bancă se examinează, în funcţie de competenţă, de către Comitetul executiv al BNM, guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau unul din viceguvernatorii BNM.

62. Rezultatele controlului pe teren la bancă vor fi examinate de către BNM conform pct. 61, după primirea confirmării prevăzută la pct. 60 sau după expirarea termenului de 15 zile lucrătoare de la primirea raportului de către bancă.

63. Banca supusă controlului va fi notificată în prealabil cu cel puțin 3 zile lucrătoare despre locul, data și ora ședinței la care vor fi examinate rezultatele controlului pe teren efectuat.

64. La primirea notificării prevăzute la pct. 63, banca are dreptul de a prezenta BNM comentarii și explicații scrise, dar nu mai târziu de data examinării rezultatelor controlului pe teren de către BNM.

65. Președintele consiliului şi/sau președintele organului executiv al băncii supuse controlului pot fi invitați la ședința, în cadrul căreia BNM va examina rezultatele controlului pe teren. La solicitarea băncii, la ședință pot fi invitați şi alți membri ai organelor de conducere ale băncii, persoanele care deţin funcţii-cheie în bancă, precum şi alte persoane.

66. În caz de urgență, când este necesar de a reacționa prompt pentru protejarea activelor băncii supuse controlului sau a intereselor clienților ei sau protejării interesului public, BNM are dreptul să examineze şi să adopte decizii pe marginea rezultatelor controlului pe teren, precum și să impună sancţiuni şi alte

măsuri, indiferent de termenele prevăzute de prezentul Regulament.

67. Hotărârea BNM pe marginea rezultatelor controlului pe teren, inclusiv de aplicare a sancţiunilor şi altor măsuri, se comunică băncii şi altei persoane vizate de această hotărâre în modul prevăzut la art. 11 alin. (31) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei.

68. BNM poate prezenta informaţia privind rezultatele controlului pe teren la bancă, precum și copia hotărârii adoptate de BNM altor autorităţi competente din Republica Moldova în conformitate cu prevederile capitolului III din titlul V al Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, precum și autorităților de supraveghere străine în conformitate cu prevederile acordurilor de cooperare încheiate între aceste autorități și BNM.

69. Informația privind aplicarea sancțiunilor ca rezultat al controlului pe teren la bănci se publică de către BNM în modul şi condiţiile prevăzute la art. 146 al Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.

Capitolul VI
ALTE DISPOZIȚII

70. Informația cuprinsă în documentele întocmite de către BNM la organizarea, efectuarea controlului și examinarea rezultatelor controlului pe teren la bănci reprezintă informație cu acces limitat, determinată astfel și supusă protecției în conformitate cu legea. Inspectorii și alte persoane care au acces la această informație vor respecta cerințele legislației cu privire la prelucrarea, transmiterea, evidența, păstrarea informației cu acces limitat la utilizarea, în cadrul controlului sau la examinarea rezultatelor acestuia, a mijloacelor tehnice (inclusiv calculatoarelor, purtătorilor electronici de informație, aparatelor de multiplicat, scanerelor, telefoanelor, altui echipament).

71. Băncii îi este interzis să transmită raportul privind rezultatele controlului pe teren (o parte a acestuia) sau să-l pună în alt mod la dispoziția persoanelor terţe, cu excepția cazurilor în care raportul (o parte a acestuia) urmează a fi furnizat sau divulgat de către sucursala unei bănci străine către banca străină care a înființat-o, la cererea autorităților publice și a altor persoane împuternicite conform legii, societăților de audit contractate de bancă și în alte cazuri de executare a obligațiilor prevăzute de lege.

72. În cazul transmiterii sau punerii la dispoziție a raportului privind rezultatele controlului pe teren (a unei părți a acestuia) conform pct. 71, banca va notifica în scris BNM despre acest fapt, cu excepția cazurilor de prezentare a acestuia acționarilor băncii.

73. În cazul în care banca supusă controlului a tradus raportul (final) privind rezultatele controlului pe teren într-o limbă străină, la solicitarea BNM, varianta tradusă a raportului cu scrisoarea de însoțire, în termen de 15 de zile lucrătoare de la data traducerii raportului, se va prezenta BNM. Traducerea raportului va fi autentificată prin semnătura persoanei care a efectuat traducerea, cu indicarea numelui şi prenumelui.

Referința spre Registrul de stat al actelor juridice: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=111587&lang=ro [1]

Vezi și

Tag-uri
regulament [2]
Regulamentul [3]
Regulamentul privind controalele pe teren [4]

inspecțiile la bănci [5]
Controalele pe teren [6]
efectuarea controalelor pe teren la bănci [7]
controale pe teren [8]
nr. 282 din 28 noiembrie 2018 [9]
282 [10]
28.11.2018 [11]
în vigoare din 13.01.2019 [12]
13 ianuarie 2019 [13]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/regulamentul-privind-controalele-pe-teren-inspectiile-la-banci

Legături conexe:

[1] https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=111587&lang=ro [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=regulament [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Regulamentul [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Regulamentul privind controalele pe teren [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=inspecțiile la bănci [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Controalele pe teren [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=efectuarea controalelor pe teren la bănci [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=controale pe teren [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=nr. 282 din 28 noiembrie 2018 [10] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=282 [11] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=28.11.2018 [12] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=în vigoare din 13.01.2019 [13] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=13 ianuarie 2019